

Projekt Smart logistik - moderní výuka logistiky, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0110
 Příjemce: Střední odborná škola logistická a střední odborné učiliště Dalovice, Hlavní 114, 362 63 Dalovice

Autor materiálu: Mgr. Iva Krátová
 Název materiálu: VY_32_INOVACE_12.11 - Fyzika, mechanika
 Ročník: 1.
 Vzdělávací oblast / téma: Skládání sil
 Datum (období) tvorby: 12.11.2012
 Anotace: materiál je určen žákům 1.roč. -žáci si osvojí nové principy působení sil a jejich skládání

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úvodní stránka

Skládání sil

síla - veličina, kterou popisujeme vzájemné působení těles

při vzájemném působení těles může dojít ke změně tvaru tělesa nebo ke změně pohybového stavu tělesa
 - silové působení se může projevit statickými nebo dynamickými účinky na jiné těleso

- předpokládáme, že vzájemné působení těles se projevuje pouze pohybovými účinky
- uvažujeme tuhá tělesa
- pro měření síly používáme siloměr
- působíště síly - je bod, v němž síla na těleso působí
- výslednice sil - síla, která má na těleso stejný účinek jako několik současně působících sil

Skládání dvou sil stejného směru

 výslednice dvou sil stejného směru má s oběma silami stejný směr a její velikost se rovná součtu velikostí obou sil

$$F = F_1 + F_2$$

zakresli obecně síly F_1 a F_2 graficky

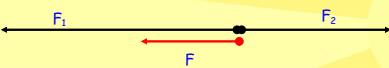

Posuvný účinek síly na pevné těleso se nezmění, posine-li se její působíště do jiného bodu tělesa po přímce, ve které síla působí

 příklad: Lokomotiva, která táhne vlak silou velikostí $F = 700$ kN, má na něj stejný pohybový účinek jako dvě lokomotivy, které působí na vlak současně silami o velikostech $F_1 = 400$ kN a $F_2 = 300$ kN.

Skládání dvou sil opačného směru

 Výslednice dvou sil opačného směru má stejný směr jako větší síla a její velikost se rovná rozdílu velikostí obou sil

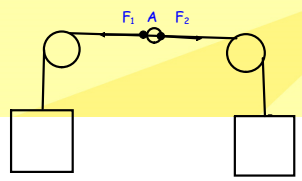
grafické znázornění skládání sil opačného směru

$$F = F_1 - F_2$$

Rovnováha sil

 dvě síly opačného směru a stejné velikosti, které působí současně na těleso v jedné přímce, mají nulovou výslednici

jejich pohybové účinky se vyrovnávají

rovnováha sil

Seznam použité literatury a pramenů:

1. Rešátko, M., I. Volf a J. Pitner: Fyzika A pro SOU 1.Díl. Praha: Spn, 1984. Edice Učebnice pro střední školy, 93-00-16/1/1

Objekty, použité k vytvoření sešitu, jsou součástí SW Smart Notebook nebo pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain) nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.

Autor:
Mgr. Iva Krutová
SOŠ logistická a SOU Dalovice
krutova@logistickaskola.cz
listopad 2012